

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16Pc/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423202316
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4423202316.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., C. B. XX, zastúpený D. E. D. F., G., advokátkou, so sídlom v H. F., I. J. X, proti povinnej osobe: K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., M. N. XXXX/X, určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Povinná osoba je p o v i n n á prispievať na výživu navrhovateľa sumou 80 eur mesačne od 12.06.2023, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca.

II. Zročné výživné za obdobie od 12.06.2023 do 30.11.2023 vo výške 448 eur súd p o v o ľ u j e povinnej osobe splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. V zostávajúcej časti súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 12.06.2023 domáhal určenia výživného vo výške 150 eur mesačne od podania návrhu. Návrh odôvodňoval tým, že zo zdravotných dôvodov nie je schopný sa samostatne živiť. Približne pred 4 rokmi sa u neho prejavila akútna psychotická porucha podobná schizofrénii, pre ktorú bol viackrát hospitalizovaný. Jeho ochorenie ani pri medikamentóznej liečbe mu nedovoľuje zamestnať sa. Ochorenie mu spôsobilo pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto opakovane žiadal o priznanie invalidného dôchodku. Jeho žiadosť však bola zamietnutá, takže stále je bez príjmu. Kvôli zdravotným problémom neukončil ani strednú školu. O jeho zlom zdravotnom stave sú informovaní obaja rodičia. Otec sa o neho stará v rámci svojich možností mu poskytuje potrebnú starostlivosť, bývanie, zabezpečuje stravu, nevyhnutné oblečenie a hygienické potreby. Matka na jeho výživu žiadnym spôsobom neprispieva a ani sa o neho nestará. Žiadal ju, aby mohol s ňou tráviť viac času, ale ani to mu neumožnila. Stretáva sa s ňou dvakrát do mesiaca na pár hodín. Otec zabezpečuje osobnú starostlivosť aj maloletej sestre. Otec je zamestnaný v spoločnosti O., K. K. E. P. a jeho príjem je okolo XXX – XXX Q. mesačne. Zo mzdy sú mu však vykonávané zrážky na exekúcie, na splatenie dlhov, ktoré vznikli počas manželstva rodičov. Jeho každomesačné výdavky na domácnosť sú nad jeho finančné možnosti a preto mu vypomáha jeho mama zo svojho dôchodku. Výdavky na navrhovateľa pozostávajú z nákladov na stravu do 300 eur, hygienické potreby 20 eur, kredit 10 eur, doplatky na lieky 10 eur, cestovné náklady 10 eur, oblečenie 30 eur. Je pravdou, že matka je momentálne na rodičovskej dovolenke, čo ju však nezavaruje vyživovacej povinnosti voči jeho osobe. Pred nástupom na materskú dovolenku bola riadne zamestnaná s príjmom okolo X XXX Q. a nedávno zdedila podiel na rodičovskom

dome v obci Jatov, ktorý neužíva a predajom ktorého by mohla získať finančné prostriedky. Matka uznala svoju vyživovaciu povinnosť, ale žiadne finančné prostriedky otcovi, ani jemu nedala. Súhlasil s tým, aby bolo zročné výživné zaplatené v primeraných súdom určených splátkach spolu s bežným výživným.

2. Povinná osoba uviedla, že poberá rodičovský príspevok, má vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom a nepodarilo sa jej zamestnať vzhľadom na zdravotné problémy. Po vykonanom dokazovaní uviedla, že by bola ochotná prispievať na výživu navrhovateľa v súlade so zákonom.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

3.1 Zápisnica zo dňa 31.05.2023 spísaná v súlade s § 189 Zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ohľadne žiadosti navrhovateľa o dôchodok. Zo zápisnice vyplýva, že posudkový lekár žiadateľovi o dôchodok stanovil predpokladaný dátum vzniku invalidity na 31.05.2023 s predpokladanou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na menej ako 40 %. Žiadateľ bol oboznámený o tom, že o nároku na dôchodok je príslušná rozhodnúť K. G., R. J.. Rozhodnutie K. G., R. J. zo dňa 08.09.2022, z ktorého vyplýva, že žiadosť o invalidný dôchodok navrhovateľa z 10.08.2022 bola zamietnutá.

3.1.1 Odborný posudok o invalidite navrhovateľa zo dňa 31.05.2023, z ktorého záveru vyplýva miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 %.

3.2 Výplatná páska za mesiac apríl 2023 otca navrhovateľa od zamestnávateľa, z ktorej vyplýva, že otec spláca exekúcie vo výške XXX,XX Q. a k výplate čistá mzda bola vo výške X XXX,XX Q..

3.2.1 Potvrdenie o príjme otca navrhovateľa za obdobie roku 2022, z ktorého mal súd preukázané, že otcovi navrhovateľa bola vyplatená čistá mzda vo výške XX XXX,XX Q., čo v priemere mesačne predstavuje sumu XXX Q..

3.2.2 Potvrdenie o príjme otca navrhovateľa za obdobie od 01 – 04/2023, z ktorého mal súd preukázané, že mu bola vyplatená čistá mzda vo výške X XXX,XX Q., čo v priemere mesačne predstavuje sumu XXX Q..

3.3 Listinné dôkazy ohľadne mesačných zálohových platieb na bývanie: elektrina 65 eur, plyn 99 eur, ďalšie výdavky: Orange 71,40 eur. Rozhodnutie ohľadne poplatku za komunálny odpad a drobné odpady otca navrhovateľa

3.4 Čiastočný výpis z LV č. XXX pre kat. územie B., z ktorého mal súd preukázané, že povinná osoba je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v 1/4 titulom dedenia.

3.5 Potvrdenie z R. H. F. o evidencii navrhovateľa ako uchádzača o zamestnanie. Posledná evidencia od 07.12.2022, ktorá trvá. Predchádzajúce evidencie od 03.12.2018 do 30.05.2019, od 28.08.2019 do 23.07.2020, od 14.08.2020 do 26.08.2020, od 15.06.2021 do 15.11.2021.

3.5.1 Odpoveď na lustráciu zo K. G. na navrhovateľa, z ktorej mal súd preukázané, že za posledné 2 roky bol evidovaný ako zamestnanec od 16.11.2021 do 01.12.2021 s vymeriavacím základom XXX,XX Q. u zamestnávateľa S. G. G. K.. J., T. XX.

3.6 Invalidný a vdovský dôchodok starej matky navrhovateľa v zmysle odpovede na lustráciu v K. G. je vo výške XXX,XX Q..

3.7 Pripojený spis tunajšieho súdu pod sp. zn. 7P/159/2017 o rozvoze manželstva rodičov navrhovateľa a úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu, z ktorého mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 15.05.2017 sa navrhovateľka domáhala rozvodu a úpravy práv a povinností k mal. deťom. Čistý mesačný príjem navrhovateľky za obdobie od 06/2016 do 05/2017 bol vo výške XXX Q. (č. I. 13). Čistý mesačný príjem otca za rovnaké obdobie bol vo výške XXX Q.. Zápisnica o pojednávaní zo dňa 19.06.2017, z ktorej vyplýva, že v tom čase matka navrhovateľa mala 2 maloleté deti a rovnaké vyživovacie povinnosti mal i otec navrhovateľa. Rozsudok P. K. H. F. č. k. 7P/159/2017-20 zo dňa 19.06.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.07.2017, ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol

a schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej boli vtedy mal. deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

3.8 Pripojený spis tunajšieho súdu pod sp. zn. 11P/24/2021, z ktorého mal súd preukázané, že otec mal. dieťaťa sa návrhom zo dňa 01.03.2021 domáhal zmeny úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu a určenia výživného, zápisnica o pojednávaní zo dňa 18.05.2021, z ktorej mal súd preukázané, že otec sa domáhal zverenia dieťaťa do jeho starostlivosti od 01.01.2021 a určenia výživného vo výške 70 eur. Priemerný čistý mesačný príjem otca bol XXX Q., zrážky úverov vo výške 260 eur s tým, že otec býval s mal. dieťaťom a plnoletým synom v nehnuteľnosti, ktorú má v osobnom vlastníctve spolu s jeho matkou. Výdavky na bývanie: elektrina 40 eur, plyn 90 eur, TV a internet 35 eur, voda 30 eur. Plnoletý syn mal zdravotné problémy, nemal žiadny príjem, nebol schopný sa zamestnať. Matka mal. dieťaťa súhlasila s návrhom, v tom čase bola na materskej dovolenke, poberala materskú vo výške XXX Q. U. od 08.06.2021 bude poberať rodičovský príspevok a poberala rodinné prídavky na 2 maloleté deti. Žila v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa B. B., nar. XX.XX.XXXX, bývali v byte, ktorý patrí otcovi mal. dieťaťa. Predtým matka uhrádzala nájomné vo výške 320 eur plus vodu, splácala pôžičku z roku 2020, ktorú si zobrala vo výške 1 000 eur po 20 eur mesačne. Rozsudok P. K. H. F., č. k. 11P/24/2021-90 zo dňa 18.05.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.05.2021, ktorým súd schválil dohodu rodičov, zmenil posledný rozsudok, zrušil striedavú osobnú starostlivosť o mal. dieťa a od 01.01.2021 dieťa zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal na platenie výživného vo výške 70 eur s tým, že zročné výživné je matka povinná zaplatiť naraz do 15.06.2021.

3.9 Pripojený spis tunajšieho súdu pod sp. zn. 7P/91/2023, z ktorého mal súd preukázané, že návrhom zo dňa 06.06.2023 sa otec mal. dieťaťa sa domáhal zvýšenia výživného zo sumy 70 eur na sumu 150 eur. Z návrhu vyplýva, že príjem otca je vo výške XXX – XXX Q. a zrážky exekúcie XXX Q.. Matka mal. dieťaťa v rámci vyporiadania BSM mala vyplatiť otcovi X XXX Q. do 31.12.2022. Od posledného rozhodovania súdu sa zvýšili výdavky na mal. dieťa, matka nadobudla titulom dedenia podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam a zvýšil sa jej rodičovský príspevok. Výdavky na plnoletého syna, strava, oblečenie, hygiena a doplatok na lieky, otec má bežné výdavky na stravu, oblečenie a hygienu. Náklady na bývanie: elektrina 56 eur, plyn 99 eur, Tv 15 eur, ďalšie výdavky: internet 70 eur, poplatok za vodu 250 eur ročne, čo v priemere mesačne predstavuje 20 eur, poplatky za komunálny odpad 20 eur ročne na osobu, pohonné hmoty 100 – 150 eur. Výdavky na maloleté dieťa pozostávajú z nákladov na stravu 200 eur, oblečenie 30 eur, hygienické potreby 20 eur, kredit na mobil 20 eur, školské potreby a poplatky 15 eur. Dieťa býva často choré, doplatok na lieky a vitamíny 20 eur. Okrem toho sú to jednorazové výdavky. Stará matka býva s nimi v spoločnej domácnosti od roku 2021, kedy predala byt za cenu 46 000 eur, z ktorej otec maloletých detí vyplatil hypotéku. Dôchodok starej matky vo výške okolo 560 eur, z ktorého mu finančne vypomáha sumou od 250 do 400 eur. Otec predal záhradu za domom za sumu 12 000 eur, z ktorej kúpil motorové vozidlo T. V., rok výroby 2011 za 6 000 eur. Vrátil dlžobu sestre a exekúcie. Odložil deťom po X XXX Q. a aj sebe niečo kúpil. Matka kupuje dieťaťu darčeky na narodeniny, meniny a Vianoce. Matka súhlasila so zvýšením výživného na sumu 120 eur. Jej príjem pozostával z rodičovského príspevku vo výške XXX,XX Q. a rodinných prídavkov vo výške 60 eur. Príjem partnera vo výške cca XXX Q. a invalidný dôchodok vo výške 280 eur. Mesačné výdavky matky: plyn na rodičovskom dome vo výške 25 eur, mobilný telefón 16 eur, výživné 70 eur. Odkedy je na materskej nevie dieťaťu dávať viac finančných prostriedkov pri stretnutiach tak ako predtým. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči B. B., nar. XX.XX.XXXX. P. K. H. F. rozsudkom č. k. 7P/91/2023 – 89 zo dňa 04.09.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.09.2023 rozhodol tak, že schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej sa vyživovacia povinnosť matky na maloleté dieťa: O. B., nar. XX.XX.XXXX zvyšuje zo sumy 70 eur na sumu 120 eur mesačne od 06.06.2023. Zročné výživné v sume 60 eur súd povolil matke splácať v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku.

3.10 Potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku povinnou osobou z R. L., z ktorého mal súd preukázané, že poberá rodičovský príspevok na mal. dieťa B. B., nar. XX.XX.XXXX od 01.07.2021 naďalej a za rok 2023 jej bol vyplácaný rodičovský príspevok vo výške XXX Q. mesačne a zároveň jej boli vyplácané rodinné prídavky vo výške 60 eur mesačne za rok 2023.

3.11 Súhrn príjmov a výdavkov povinnej osoby: rodičovský príspevok vo výške XXX Q. a príjem partnera vo výške XXX Q.. Výdavky: nájomné 122 eur, elektrina 70 eur, ZSE 60 eur, Magio 37,50 eur, O2 21,50 eur, životné poistenie pre mal. dieťa 31 eur, životné poistenie pre D. B. 26 eur, pohonné hmoty 150 eur,

výživné na mal. dieťa 70 eur, O2 16,50 eur, mesačná splátka za plyn v rodičovskom dome 25 eur, spolu výdaje XXX,XX Q.. Zostatok na živobytie pre 3 členov rodiny XXX Q..

3.11.1 Správa z H. U. L. na partnera povinnej osoby, z ktorej mal súd preukázané, že jeho čistý mesačný príjem za obdobie od 07/2022 do 06/2023 bol vo výške X XXX Q..

3.11.2 Invalidný dôchodok partnera povinnej osoby v zmysle odpovede na lustráciu v K. G. vo výške XXX,XX Q..

3.12 Správa primára psychiatrického oddelenia na navrhovateľa, z ktorej mal súd preukázané, že navrhovateľ trpí diagnózou F20.6 – jednoduchá schizofrénia a z psychiatrického hľadiska sú jeho možnosti zaradiť sa do pracovného pomeru značne limitované, až nulové.

3.12.1 Správa z psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie na navrhovateľa, z ktorej mal súd preukázané, že ak bude navrhovateľ do 25.09.2023 prepustený do ambulantnej starostlivosti, jeho zdravotný stav by už mohol byť kompenzovaný do takého stavu, ktorý by mu nebránil v účasti na pojednávaní.

3.13 Správa z H. U., primár neurologického oddelenia na povinnú osobu, z ktorej mal súd preukázané, že povinná osoba bola vyšetrená dvakrát na neurologickej ambulancii, pretože sa sťažovala na bolesti krčnej chrbtice, trpnutie rúk a vyšetrenia magnetickou rezonanciou poukázali na možný zápal v krčnej mieche a preto bola od 04.07. do 08.07.2023 hospitalizovaná na neurologickom oddelení. Vyšetreniami sa potvrdilo chronické ochorenie CNS typu sklerózy multiplex, preto je opodstatnené v pokračovaní PN a pri tejto diagnóze sú lieky hradené z verejného poistenia. Možnosť zamestnania je pri takomto ochorení možná veľmi individuálne, riadi sa podľa symptómov.

3.14. Prvé rozhodnutie K. na navrhovateľa zo dňa 24.07.2023.

3.14.1 Odvolanie navrhovateľa proti rozhodnutiu K. zo dňa 28.08.2023

3.14.2 Vyjadrenie K. G. zo dňa 14.09.2023, z ktorej mal súd preukázané, že odvolanie navrhovateľa bolo zaslané posudkovému lekárovi, G. H., ktorý opätovne posúdi správnosť, úplnosť a presvedčivosť odborného posudku, ak k zmene odborného posudku nedôjde alebo jeho zmena bude len čiastočná, posudkový lekár vyhotoví odborný posudok na účely odvolacieho konania v predmetnej veci. K. G. – ústredie rozhodne až po posúdení zdravotného stavu navrhovateľa a vyhodnotení posudku posudkovým lekárom.

3.14.3 Prepúšťacia správa z psychiatrického oddelenia I. H. na navrhovateľa.

3.14.4 Potvrdenie z G. H. T. F. zo dňa 12.07.2023 na navrhovateľa, z ktorej mal súd preukázané, že je hospitalizovaný od 04.07.2023 a jeho účasť na pojednávaní vytýčeného na deň 25.07.2023 sa zo zdravotných dôvodov neodporúča.

4. Navrhovateľ vo svojej výpovedi upresnil, že má ukončené základné vzdelanie. Žiadosť o dávky v hmotnej núdzi si nepodal. Je evidovaný na úrade práce. Bol práceneschopný 9 týždňov. Pracoval u štyroch zamestnávateľov, kde mu dali výpoveď, pretože prácu nevládal. Psychiatra D. J. navštevuje raz za tri týždne a berie lieky. L. T. T. F. hodnotí pozitívne, bol i na spánkovej terapii. Väčšinu času trávi doma. Vie pomôcť s rodinným príslušníkom fyzickou prácou. Momentálne nemá žiadnych kamarátov. Jeho mesačné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby sú vo výške XXX Q.. S matkou sa stretáva raz za mesiac. Matka ho navštevovala i v čase, keď bol hospitalizovaný, raz za týždeň. Priniesla mu jedlo a dala mu nejaké peniaze. Trval na tom, aby mu matka prispievala na jeho výživu.

4.1 Právna zástupkyňa navrhovateľa poukázala na to, že povinná sľúbila navrhovateľovi výživné vo výške 100 eur, ktoré mu však neplatila. Navrhovateľ nemal vedomosť o zdravotných problémoch matky, o ktorých sa začalo hovoriť až po podaní návrhu. Výdavky na navrhovateľa pozostávajú z nákladov na stravu vo výške 250 eur, hygienické potreby 20 eur, kredit 5 eur, doplatky na lieky 10 eur, cestovné náklady, návšteva lekárov a matky 10 eur, oblečenie 30 eur. Po vykonanom dokazovaní žiadala návrhu vyhovieť, pretože bolo preukázané, že navrhovateľ nie je schopný samostatne sa živiť vzhľadom na jeho

zdravotný stav. O navrhovateľa sa stará otec, ktorý zabezpečuje starostlivosť i o maloleté dieťa. Povinná osoba deklarovala potrebu prispievať na výživu navrhovateľa, s čím vyjadrila i súhlas, avšak na výživu neprispieva. Obaja rodičia sú povinní robiť všetko pre to, aby boli schopní plniť si vyživovacie povinnosti voči deťom. Pri zvyšovaní výživného na maloletú O. súhlasila s výživným vo výške 120 eur a na plnoleté dieťa navrhuje nižšie výživné. Finančná situácia na strane rodiny povinnej je vyššia ako na strane otca navrhovateľa. Z týchto dôvodov žiadala zvýšiť výživné na sumu 150 eur od podania návrhu. V žiadnom prípade nesúhlasila so započítaním akejkoľvek sumy na ročné výživné, pretože sa nejedná o výdavky v súvislosti s výživným, ale iného charakteru.

5. Povinná osoba vo svojej výpovedi uviedla, že s návrhom nesúhlasí, pretože na to nemá finančné prostriedky. I napriek tomu si uvedomuje svoju vyživovaciu povinnosť. Má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou v odbore obchodník a podnikateľ. Pred nástupom na materskú dovolenku pracovala v U. T. K., kde jej príjem bol okolo XXX Q.. Snažila sa nájsť si zamestnanie tak, aby som mohla pracovať v čase, keď otec mal dieťaťa je doma, t. j. keď má krátky týždeň. T. L. jej sľúbili, že jej nastaví tak pracovný čas, predložila i maturitné vysvedčenie, avšak vyhľadala odbornú pomoc pre zdravotné problémy – tŕpnutie ruky. V zmysle predloženej lekárskej prepúšťacej správy zo dňa 08.07.2023 je preukázané, že bola hospitalizovaná od 04.07.2023 do 08.07.2023. Lekársku správu vypracoval D. L. A.. Bola jej diagnostikovaná skleróza multiplex a liečba bude nastavená po návšteve neurológa. Posledné vyšetrenie 16.08.2023. Partner sa volá D. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý má ukončenú strednú školu v oblasti poľnohospodárstva. Za posledných 5 rokov je zamestnaný v H. U. L. K. od 01.09.2017. Jej partner nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, nie je evidovaný v žiadnej odbornej ambulancii. Výdavky na mal. dieťa: B. B., nar. XX.XX.XXXX asi vo výške 130 eur. Dieťa je evidované v imunologickej ambulancii asi jeden rok, ktorú navštevujú podľa potreby, výdavky na lieky minimálny 10 eur štvrťročne. Ak by bolo dieťa odučené od plienok, mohlo by nastúpiť do MŠ. Navrhovateľ po ukončení základnej školy nastúpil na K. Q. M. T. H. F., kde nechodil riadne, prepádaval a výrazné problémy nastali v druhom ročníku. Následne mu bola vybavená škola K. P. N. B. v odbore kuchár, čašník, kde bol upozornený, že ak nebude chodiť do školy, vyhodia ho. Tak sa aj stalo v čase, keď mal 17 rokov. Potom začali problémy, a preto vyhľadali D. J., ktorý určil diagnózu a uviedol, že sa môže jednáť i o vrodené ochorenie, ktoré sa prejaví v období 17 veku života. Následne začal byť navrhovateľ i agresívny, chybil babku pod krk. Vyhľadali opäť odbornú pomoc, vyhľadala ju ona, chcela aspoň takto pomôcť. Navrhovateľ bol hospitalizovaný 3 týždne, chodila za ním raz do týždňa v sobotu z L.. Následne bol opätovne hospitalizovaný druhýkrát, v čase, keď bola hospitalizovaná aj ona. Bol prevezený do T. F., návštevy sú v stredu, v sobotu a nedeľu. Ona ho navštevovala v stredu, nosila mu v rámci návštevy cigarety, oblečenie, sladkosti, jedlo, to čo chcel. Je pravdou, že jej navrhovateľ povedal, že ju dal na súd kvôli výživnému. Uvedomuje si situáciu ohľadne výdavkov na deti. Vyjadrila sa v tom smere, že keď predajú dom, kde vlastní 1/4, vyplatí výživné z predaja domu v sume 100 eur mesačne, počnúc od januára 2023. Výdavky na navrhovateľa uznala. Upresnila, že kým bývala v spoločnej domácnosti u matky, ktorá zomrela v roku 2021, deti k nim chodili, varila im a kupovala im to, čo potrebovali, vzhľadom na jej dobrý príjem. Poukázala na to že v čase hospitalizácie navrhovateľa nie sú s ním výdavky. Návštevy syna vo T. F. okrem toho, čo mu odniesla, pozostávali i z cestovného, minimálne vo výške 20 eur, pretože zariadenie je vzdialené 70 km od jej bydliska. Vždy sa snažila prispieť na výživu detí podľa svojich finančných možností, podľa toho, koľko zarábala. Uvedomuje si svoje postavenie matky a preto si podala žiadosť i o byt v B., kde by mohla byť s deťmi, pretože vzhľadom na zdravotný stav navrhovateľa má obavu byť s ním v spoločnej domácnosti u partnera. I napriek tomu sa s deťmi stretáva v rodičovskom dome v B.. Navrhovateľ je opäť hospitalizovaný od 25.10.2023 a mal by ísť na komisiu C. H. 02.11.2023, pretože mu vybavovala priepustku. Je ochotná prispievať na výživu navrhovateľa sumou 80 eur mesačne. Výdavky s návštevou syna vo T. F. okolo 120 eur mesačne. Rovnako zaplatila sumu 50 eur, čoho dôkazom je poštový poukaz zo dňa 23.10.2023, pretože navrhovateľ si založil poistenie a boli s tým výdavky. Mala záujem zamestnať sa skôr ako po uplynutí materskej dovolenky, avšak začali sa u nej prejavovať zdravotné problémy s tým, že jej bola diagnostikovaná skleróza multiplex. Domnieva sa, že finančná situácia na jej strane a na strane otca navrhovateľa je približne rovnaká. Ak by bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok späť, tieto peniaze by patrili otcovi navrhovateľa.

6. Vypočutý svedok – otec navrhovateľa B. B. uviedol, že keď sa rozvádzali pred 4 rokmi, bol navrhovateľ krátko pred vekom dospelosti. Deti boli zverené do striedavej starostlivosti a po rozvode obnovili spolužitie asi na rok a pol. Následne sa o navrhovateľa stará on a matka neprispieva na výživu iba darčekom na narodeniny a Vianoce. Navrhovateľ návrh nepodal skôr, pretože sa chcel s matkou dohodnúť, prípadne byť u nej nejaký čas do mesiaca. Proti tomuto mal výhrady partner matky. Zdôraznil,

že z príjmu uhrádza náklady na bývanie pre nich troch a pomáha mu i matka Q. B., nar. XX.XX.XXXX. Zdravotné problémy navrhovateľa sa zhoršili pred tri a pol rokom, kedy na neho zavolať políciu a RZP ho zobrala na psychiatrické oddelenie, kde sa začal liečiť a bola mu diagnostikovaná schizofrénia. Nevie sa sústrediť ani na prácu doma. Dvakrát ho vyhodili z U., raz zo K. a raz z B., kde zastavil celú linku. Chodil i do J., kde pracoval na brigády, avšak výdavky boli vyššie ako zarobil. Do 25. roku života mu dávky v hmotnej núdzi neprináležia, nárok mu vzniká až potom, vo výške 60 eur.

07. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

08. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

09. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

11. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

14. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného

minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnúť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný. V čase rozhodovania súdu navrhovateľ vzhľadom na svoje zdravotné problémy a určenú diagnózu nie je schopný sa zamestnať a vykonávať pracovnú činnosť. Výživné doteraz určené nebolo a povinná osoba si vyživovaciu povinnosť vzhľadom na zistené skutočnosti, ktoré uznáva a nepopiera, dobrovoľne neplní a neplnila. Je pravdou, že povinná osoba sľúbila, že bude prispievať na výživu navrhovateľa sumou 100 eur mesačne od januára 2023 späťne po odpredaji domovej nehnuteľnosti, v ktorej je podielovou spoluvlastníčkou v 1. Doteraz nehnuteľnosť odpredaná nie je. Povinnnej osobe pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu B. B., nar. XX.XX.XXXX. Povinná osoba poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na jedno maloleté dieťa. Z uvedeného príjmu vo výške XXX Q. prispieva na výživu maloletej O. v sume 120 eur. Po odpočítaní výživného na maloletú O. jej zostane suma XXX Q. na plnenie si vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi, ako aj ďalšiemu maloletému dieťaťu. Súd nepopiera výdavky na navrhovateľa, avšak poukazuje na to, že povinná má tri vyživovacie povinnosti. Vzhľadom na pripravované tabuľky ohľadne výživného pri zohľadnení veku a počtu detí, by výživné na maloletého B. malo predstavovať 9%, na maloletú O. 13% a na navrhovateľa 17%. Je nepochybné, že navrhovateľ je starší, má zdravotné problémy, avšak pomerne veľa času je hospitalizovaný, kedy jeho najvyššia položka výdavkov na stravu je minimálna a v neposlednom rade počas hospitalizácie ho navštevuje i povinná osoba, kedy mu nosí cigarety, stravu, sladkosti a to čo chce a v neposlednom rade má výdavky i na cestovné. Uvedenú skutočnosť súd zohľadnil i pri určení výšky výživného a preto vzhľadom na príjem matky určil výživné vo výške 80 eur. Po zaplatení výživného na maloleté dieťa a navrhovateľa povinnnej osobe zostane nižšia suma ako je životné minimum na pľnoletú osobu podľa Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení noviel. Ak povinná osoba prispeje na výživu navrhovateľa sumou 80 eur a otec sumou 160 eur vzhľadom na to, že jeho príjem je dvakrát vyšší ako príjem povinnnej osoby, bude navrhovateľ schopný pokryť si jeho nevyhnutné opakujúce sa výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, ako aj výdavky súvisiace s návštevou u lekára. Nie je zanedbateľná tá skutočnosť, že povinná osoba mala záujem zamestnať sa skôr pred ukončením rodičovskej dovolenky, ale vzhľadom na zistené diagnostikované zdravotné ochorenie, to v čase rozhodovania súdu nie je možné. Povinná osoba sa snaží podľa svojich možností a schopností byť nápomocná navrhovateľovi tak, že ho navštevuje, prispieva na výdavky, ktoré spôsobí a v neposlednom rade mu vybavuje i priepustku na návštevu posudkového lekára. V neposlednom rade má vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu nar. v roku 2021. Čo sa týka životnej úrovne rodiny na strane povinnnej osoby, súd poukazuje na to, že príjem pozostáva z rodičovského príspevku XXX Q., z rodinných prídavkov vo výške XX Q., čistého mesačného príjmu partnera povinnnej osoby X XXX Q. a invalidného dôchodku vo výške XXX Q.. Celkový príjem rodiny je vo výške X XXX Q.. Ak z uvedeného príjmu bude uhradené výživné vo výške 120 eur, výživné vo výške 80 eur a mesačné zálohové platby na bývanie spolu vo výške 312 eur, ktoré pozostáva (nájomné 122 eur, plyn 70 eur, elektrina 60 eur, Magio 38 eur, O2 22 eur), zostane rodine povinnnej osoby suma X XXX Q. na 3 osoby, t. j. XXX Q. na jednu osobu.

18.1 Finančná situácia na strane otca navrhovateľa pozostáva z príjmu otca vo výške XXX Q. (X W. XXX + X W. XXX : XX), z invalidného a vdovského dôchodku starej matky navrhovateľa vo výške XXX Q., výživného vo výške XXX Q., výživného vo výške 80 eur, rodinných prídavkov vo výške 60 eur, čo spolu predstavuje sumu X XXX Q.. Po zaplatení nákladov na bývanie, ktoré pozostávajú zo zálohových platieb na elektrinu 56 eur, plyn 99 eur, internet a paušál 70 eur, TV 15 eur, voda 20 eur, spolu vo výške XXX Q., zostane rodinným príslušníkom suma X XXX Q. pre štyroch členov domácnosti, čo na jednu osobu predstavuje sumu XXX Q.. Súd poznamenáva, že otec navrhovateľa by mal poberať i daňový bonus na maloleté dieťa vo výške XXX Q. mesačne. V neposlednom rade otec navrhovateľa je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti a získal finančné prostriedky i z odpredaja nehnuteľnosti vo výške XX XXX Q., z ktorých zakúpil motorové vozidlo, splatil pôžičky a časť sumy nechal deťom po X XXX Q..

18.2 Súd pri určení výživného vychádzal v prvom rade z toho, že navrhovateľ v čase rozhodovania súdu nie je schopný sa zamestnať a možnosť vykonávať pracovnú činnosť vzhľadom na stanovenú diagnózu, je nulová. Súd zohľadnil príjmy oboch rodičov, ktorí sú povinní prispievať na výživu detí a výživné určil primerane vzhľadom na príjmy povinnej osoby po zohľadnení i finančnej situácie oboch rodín účastníkov konania. Súd vychádzal z toho, že príjem povinnej osoby je dvakrát nižší, ako príjem otca navrhovateľa a finančná situácia oboch rodín po zohľadnení ich príjmov a výdavkov v súvislosti s bývaním a plnením si vyživovacích povinností, je približne rovnaká s tým, že je nepochybné, že životná úroveň otca navrhovateľa je vyššia vzhľadom na jeho vyšší príjem a vlastníctvo nehnuteľností s tým, že príjem matky je nižší, bolo jej diagnostikované zdravotné ochorenie a je len podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v 1. V zostávajúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol, pretože finančné možnosti povinnej osoby neumožňujú určiť vyššie výživné.

18.3 Zročné výživné za obdobie od 12.06.2023 do 30.11.2023 vo výške XXX Q., ktoré pozostáva zo sumy 48 eur za 18 dní v mesiaci jún 2023 a zo sumy XXX Q. za mesiace júl – november 2023 (5 W. XX Q.), súd povolil povinnej osobe splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania pod stratou výhody splátok podľa § 232 CSP. Súd mal za to, že výška splátky je primeraná výške zročného výživného. Súd nezapočítal platbu vo výške 50 eur, prípadne iné platby, ktoré uvádzala povinná do zročného výživného, pretože sa nejednalo o opakujúce sa platby, ktoré by mali tvoriť výživné a jednalo sa o dobrovoľné úhrady zo strany povinnej osoby navrhovateľovi, ktorý vzhľadom na svoje zdravotné problémy spôsobil nerozvážnym konaním, zbytočné výdavky.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd poukazuje na to, že v konaniach podľa CMP sa vo väčšine prípadov postupuje pri trovách konania podľa § 52. Súd v tomto konaní nevzhliadol potrebu rozhodovať podľa § 55 CMP, pretože to vzhľadom na okolnosti prípadu nepovažoval za spravodlivé. V neposlednom rade ani jeden z účastníkov si náhradu trov konania neuplatnil.

20. Podľa § 4 ods. 1 písmena g/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov znení noviel je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté deti alebo iná peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletým deťom.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§44CMP).